

БЕСКЛАПОТНЫЯ АДНОСІНЫ ДА ГРАМАДСКАЙ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ

(Ад нашага карэспандэнта па Гомельскай вобласці)

Па першым поглядзе здаецца, што ў Рачыцкім раёне ўдзяляюць належную ўвагу развіццю грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах. Не прыходзіць ні аднаго пасаджана, нападзі, дзе-б кіраўнікі раёна не заўважылі б увядзі і не заклікалі б развіццё грамадскай жывёлагадоўлі. Калі-б кіраўнікі аб грамадскай жывёлагадоўлі вымярэнні колькасцю скажэнняў прамой і напярэдняй рэвалюцыі, біяспрэчна, Рачыцкі раён заняў-бы першае месца. Але лічыцца росту пагадоў жывёлы, каварыяны справы, якія робяцца на калгасных фермах, не гаворыць у карысць раённых кіраўнікоў і іх кіраўнікоў. Спраўжанае барацьба за выкананне ўдзялення партыі і ўрада аб развіцці грамадскай жывёлагадоўлі тут падпарадкаваў пустой балбэтні.

У 1940 годзе калгасы раёна не выканалі дзяржаўнага плана камплектавання ферм. У пераважнай большасці калгасаў колькасць жывёлы не толькі не павялічылася, але зноў зменшылася. Многія калгасы на вачэй раённых кіраўнікоў беспалажна разбазарылі жывёлу. У выніку адсутнасці належнага догляду за жывёлай наглядзецца многа вядуць падзямку маладняка.

План умяшчэння МТФ па становішчы на 1 студзеня, выкананы ўсёго толькі на 83 проц., а вачак — на 89 проц., свей — на 63 проц. Птушкафермы ўмяшчэння на 53 проц. Самі раёныя кіраўнікі не адмаўляюць рэальнасць дзяржаўнага плана ўмяшчэння ферм, не адмаўляюць, што наяўнасць кароў, багатых пашыўкай і лугу стэра добра ўзровень для вырошчвання жывёлы. Напраўдзіна толькі штодзёныя клопаты аб гэтай даходнай галіне калгаснай гаспадаркі, большыя клопаты і аператыўнае даглядаюць калгасам. Вось гэта якраз і адсутнічае ў кіраўнікоў раёна.

Асабліва залучанай галінай з'яўляецца свінгадоўля. 29 калгасаў раёна зусім не маюць свінгадарных ферм, а існуючыя фермы — у заняпадзе. Калгасы «Волга», «Беларусь», «Чырвоны востраў», імяні Кірэва і іншыя маюць адзінкі свінгадарных, аліаў кіраўнікі гэтых калгасаў не сарожыцца пісаць у зводках аб наяўнасці ў іх свінгадарных ферм. Раёныя кіраўнікі не ўважылі ў сярэдняе становішча справы, слеза вераць гэтым зводкам.

Многія кіраўнікі калгасаў не хочуць лічыцца з жывёлы калгаснікаў і ігнаруюць дзяржаўны адмаўляюцца стварыць у сабе свінгадарныя фермы. Такія агітацыйна-дзяржаўныя звышні, на жаль, не сустракаюць адпору з боку раённых кіраўнікоў.

Фермы ў калгасе «Соцыялізм», Падгайска сельсавета, не ўмяшчэння, не халепа млада жывёлы. Не глядзячы на гэта, старшыня калгаса Валуноў прадаў 26 параст. На тэ зваліся «грамадскае харчаванне» зарэзана 13 авечак.

Асобныя калгасныя кіраўнікі прама ідуць на вядучы ахтакіх рэцэптах пастрой некалькіх калгаснікаў. Члены сельсаветаў «Волга» Сіваха і Куралюк у спонсарыўных мэтах прадаў асбіта вядучых ім кароў, а сорабальны старшыня калгаса, пад імям лапачоў бескароўным, расчорыў і вываў ім па карове з калгаснага стада. А калгасныя фермы, які і раней, аталіся неўкамплектаваныя.

Калгас імяні XVIII партыінага з'ява — адзін з буйнейшых у раёне. Вакол яго вядуцца багатыя дупі і пашышчы. Ёсць усё, што неабходна для ўздыму грамадскай жывёлагадоўлі. Але ў калгасе бесклапотна адносна да развіцця гэтай галіны гаспадаркі. Толькі за 1940 год тут пала 70 штук маладняка. Намнога зменшылася матачына пагадоў. Аб гэтых змяшчэннях ведаюць у райкоме і вышэйшым раёнавым.

Мінулага года зма была пажык для некаторых калгасаў раёна. Многія кіраўнікі не паклапаніліся забяспечыць кармавыя калгаснае стада. Нямаюць жывёлы пала з-за адсутнасці кароў і дрэнага догляду. Але ўсё гэта нічому не навучыла раёныя кіраўнікоў. Рад калгасаў разбазарылі кармы напера і палова. За апошні толькі месяцы распраданы зотні тон калгаснага сена на агульную суму ў 200.000 рублёў. Выручаныя ад прадажу сена грошы не ідуць на дадзінае ўкамплектаванне калгасных ферм.

Узровень прыкладу калгас імяні Калініна. У мінулым годзе з-за варварскіх адносін да жывёлы тут пала многа жывёлы. Былы старшыня калгаса зніт з работы. Калгаснікаў выбралі новага старшыню — пачуіста тав. Місавен. Але новы старшыня ўперна слетзе традыцыйнага свайго падпарадка. За невялікі адрэзак часу тут паспелі разбазарыць некалькі тон сена. Выручаныя грошы пайшлі на адміністрацыйна-гаспадарчыя патрэбы калгаса.

Аб масавым разбазарэнні сена ведаюць у райкоме і вышэйшым раёнавым. Нічога з імі не зробілі, — безапаможна развядуць рукамі старшыня вышэйшым тав. Кастрома.

Такая-ж лумка і ў сакратара райкома тав. Бельзьянава.

Аб тым, што сена разбазарылі тры прамыя натуральныя раёныя кіраўнікі, гаворыць наступны факт. Дзімі старшыня калгаса імяні XVIII партыінага Варобей зварнуўся да старшыні вышэйшым раёнавым тав. Кастрома з просьбай даць зліццё яму прадаць 30—40 тон сена. — На што ты хочаш прадаць сена? — запытаў яго старшыня.

— Грошы патрэбны, гаварылі старшыня, — адказаў Варобей.

— Дына, я спытаў у абласці, потым названо, — паследваў адказ тав. Кастрома.

Рэзкае зніжэнне патагоў жывёлы, якое наглядзецца ў раёне, аб'ясняецца таксама вялікай пачуістасцю жывёлагадоўчых кароў. У раёне рэзка можна сустраць загалінаў і іншых работнікаў ферм, якія-б беспрарытна па некалькі год працавалі на ферме. Толькі за апошні год у раёне паспелі знішчыць амаль палову састава работнікаў ферм.

У калгасе «Ленінскі шлях» звыш год працавала загалінаў ферма калгасніка Сіваха. Па думцы раённых ветэрынарных работнікаў, яна не дрэна сярэдняма з гэтай работай, але праз некаторы час і без умяшчэння яна была зніт з работы. Новы загалінаў фермы Дрожжаў за кароткі тэрмін паспелі разваліць работу фермы. Па яго віне пала вялікая колькасць маладняка. Значна пачуістасцю жывёлагадоўчых кароў і ў калгасе імяні Калініна. Частыя змены работнікаў ферм прывялі да вялікага падзямку маладняка.

Загалінаў фермы калгаса імяні Варашылава працаваў тав. Кляменек. Толькі па асабістому капыту старшыні калгаса ён быў зніт з работы. На калгасным сходзе, дзе абмяркоўваліся пытанне аб асабістай стварэнні калгаса выстуніў з грамадой прамовай, абнававаючы Кляменек без усякіх пастаў у дзяржаўны і паларыя. Насяя гэтага за некалькі месяцаў паспелі знішчыць трох загалінаў ферм. Па апошнім калгасным сходзе тав. Кляменек быў зноў завярджан кіраўніком фермы. Зараз старшыня калгаса характарызуе яго, як добрага работніка.

Н. ГІРШЫН.

Накрашаўся і Грэскай МТС закончылі рамонт трактараў

ГРЭСБ. (Па тэлефону). Работы і саўжачныя Накрашаўскай і Грэскай МТС сусуравалі адрышчэ XVIII Усеважнай партызанскай дэталінавым зваршэннем рамонту. Уключыўшыся ў сацыялістычнае спаборніцтва, МТС

выканалі план рамонт трактараў і іншых сельскагаспадарчых машынаў на 3 месяцы раней, чым у мінулым годзе. Якасць рамонт добра.

П. ЦІРКО.

АЛАІЗА ЦЁТКА

(Да 25-годдзя з дня смерці)

Сёння спяўаецца 25 год з дня смерці выдатнай беларускай пісьменніцы і паэтыцы Алаізы Пашкевіч, якая часцей за ўсё пашылася пад сваім творчым псеўданімам «Цётка».

Яна Купала ў вершы «Скрыпка беларуская» («Жалейка», 1908 г.) даў глыбокую характарыстыку мастацкай сутнасці паэзіі Цёткі.

За глыбокую паронасць Яна Купала любіў і высокую шчыры паэзію Цёткі, сімвалізаваў ёй і вядуць імкненні ў свой час стварыць Цёткай скрыпку, апалячаны жыццё беларускага народа пры царызме.

Нарадзілася Цётка (А. Пашкевіч) 3-га ліпеня 1876 г. у сям'і селяніна беларуса вёсцы Пашчына, Вавіскай воласці на Літве. У 1894 годзе вучыцца пісьменніца паступае ў 4 клас Віленскай прыватнай жаночай гімназіі. З прычыны слабага здароўя і матэрыяльнай вядучы яна вымушана была спыніць вучобу і ўжо з 6 класа пачаць настаўнічаць у вёску. Пеліганная работа на вёсцы ёй спадабалася, але не менш яна любіла вучобу. У 1898 г. яна зваротнацца зноў у Віленку і, здаўшы экзамен на высокую настаўніцу, едзе прываць у вёску.

Фарміраванне яе рэвалюцыйна-дэмакратычнага светапогляду.

Пасля сканчэння курсаў Цётка едзе ў Віленку, збліжэнца з Літоўскай сацыял-дэмакратычнай партыяй і вядзе рэвалюцыйную работу сярод віленскіх рабочых. У час рэвалюцыі 1905 г. Цётка выступіла агітатаркай і страшнай рэвалюцыйна-дэмакраткай. Яе вершы гэтага часу адрэкаваліся ў якасці рэвалюцыйных прапагандаў Літоўскай сацыял-дэмакратычнай рабочай партыі. Цётка была палітычна рэвалюцыйнай агітатаркай. Маючы адукацыйны артысты, яна ў 1905 г. выступіла з сваёй агітатарскай прамовай і вершам на шматлікіх мітінгах, рабочых сходках, у вучнёўскіх гуртках, на базарах і кірмашах, заклікаючы народ на барацьбу з царызмам. У асобе Цёткі гарманічна спалучаліся якасці таленавітай паэтыцы, аларнай артысты і грамадскага дзеяча, добра ведаючага жыццё і настроі працоўных.

Пасля паражэння рэвалюцыі 1905 г. царскі ўрад пачаў праследваць пачэсую рэвалюцыйную і яна вымушана была эміграваваць за граніцу. Дзе з'яўлялася «тэатральнай спявачкай Льюбускага, а затым Кракаўскага ўніверсітэта.

На Беларускай тэатральнай камітэце № 3. Злева направа: начальнік АТК В. Пісаровіч, сакратар партызанскай і. Тарасуць, стэханіца С. Масюк і майстар аддзела чыста і. Барысенька за прыкладом гатовай прадукцыі. Фото А. Сапра, (БЕЛТА).

ДАДАТКОВАЯ АПЛАТА ПРАЦЫ ПЕРАДАВЫХ КАЛГАСНІКАУ — МАГУТНЫ СТЫМУЛ ДАЛЕЙШАГА ЎЗДЫМУ КАЛГАСАУ І РОСТУ ЗАМОЖНАСЦІ КАЛГАСНІКАУ

За далейшы росквіт калгасаў

У Віцебскім раёне наву арыцель лічыць перадавой. У 1940 годзе наш калгас усё работы закончыў свечасна. Раней за ўсіх разлічыліся з дзяржавай па ўсіх відах абавязковых паставак.

Дзімі мы прачыталі пастанову СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за вышнненне ўрадаўна-прадукцыйнасці сельскагаспадарчых культур і сельскагаспадарчых культур і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі на Украінаўскай ССР». Гэтая пастанова кіравіць ўраўнаважана ў аплаце працы, што вельмі важна для росквіту калгасаў.

Наш калгас падвёў канчатковыя вынікі мінулага сельскагаспадарчага года. Урадаўна звышнненне мы сабралі на 18,7 процнта з гектара. Нядрэнных поспехаў дабіліся і ў развіцці жывёлагадоўлі. Усё 5 жывёлагадоўчых ферм поўнасю ўкамплектавалі. За адзін толькі 1940 год мы больш чым падвоілі колькасць буйнай рагатай жывёлы.

Аднак мы не выкарыстоўваем шчыта ўсё магчыма для развіцця грамадскай гаспадаркі. Значна перахваліла гэтым існуюча ўраўнаважана ў аплаце працы.

Узровень, трэбую палюбоўчы бригаду нашага калгаса. Яна старыня апрапоўвава сваю частку, лубоўна даглядае пасевы. У рэзультате — урадаўна звышнненне ў сярэднім на 19 процнта звышнненне з гектара. На ўсё гэта было затрачана 10.500 працадзён. Чаргата-ж бригада на апрапоўва такой-жа плошчы затраціла 10.800 працадзён, а ўрадаўна атрымала на 2 процнта з гектара ніжэй.

пачуістасцю ў рабоце розныя. Калгаснікаў першай бригады (брыгадзёр Фёдар Шыла) усё работы апрацавалі лепш. Яны вядуць многа грою і ўнеслі ў тэбу мінеральныя ўгнаенні. Бравыя яны паселі ў аднаў сідэна тэрміну. У гэтай брыгадзе і лепш убралі ўрадаўна. У выніку добраўмысленай працы калгаснікаў у брыгадзе было атрымана ў сярэднім на 12 процнта працадзён звышнненне звышнненне.

Іншыя справы ў другой брыгадзе, якой кіруе Арыц Сунко. На такой-жа зліцці яна атрымала не па 12, а толькі па 8 процнта працадзён. Як відаць, урадаўна роніа, а на працягу ўсё калгаснікаў атрымалі прапоўна.

Аб возьмем, напрыклад, аплату працы лешай нашай дзяркі — Л. Бейнсон. Ад 10 замацаваных за ёю кароў яна надала 13.000 літраў малака. А другая дзяркі А. Сунко ад 10 кароў надала толькі 8.000 літраў. І ўсё-ж абедзве дзяркі атрымалі за сваю работу аднолькавую аплату.

Ураўнаважана ў аплаце працы калгаснікаў не забавожа перадавоўна. Яе трэба дзімліваць. Дадаткова аплата працы калгаснікаў за вышнненне ўрадаўна-прадукцыйнасці сельскагаспадарчых культур і сельскагаспадарчых культур і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі будзе спрыяць далейшаму росквіту калгасаў.

А. КУШНЯРОВІЧ,
старшыня калгаса імяні Вароўскага,
Бягомльскага раёна.

І. САГАЛОВІЧ,
загарыч МТФ.

Калгаснікаў: Я. КАМІНСКІ, В. МАНДРЫКА.

Увесці новы парадак аплаты працы

З прыведзенага відзіт, што брыгада, звышнненне ўрадаўна, атрымала больш высокую аплату. Така-ж ураўнаважана ідуе і на жывёлагадоўчых фермах.

Ясна, што існуючы парадак аплаты працы ўпачымае ігнараваць перадавых калгаснікаў. Ён не стварае належных умоў для далейшага павышэння прадукцыйнасці працы.

Нашы калгаснікаў горада забавожа разнае партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за вышнненне ўрадаўна-прадукцыйнасці сельскагаспадарчых культур і сельскагаспадарчых культур і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі на Украінаўскай ССР. Мы лічым, што такі парадак аплаты працы павінен быць устаноўлен і ў калгасе нашай рэспублікі. Гэта паслужыць моцным стымулам для далейшага павышэння ўрадаўна-прадукцыйнасці нашых сацыялістычных паляў.

А. Г. МАЦЕУСКІ,
старшыня калгаса імяні Сталіна, Марі-леўскага раёна.

„САНТЫМЕНТАЛЬНЫ ВАЛЬС“

(Спектакль ў 2-м Беларускам Дзяржаўным драматычным тэатры)

П'еса О. Літоўскага «Сантыментальны вальс» ёсць звышнненне лірычнае апалячана ў драматычнай форме аб абсе адной сям'і.

У першы год рэвалюцыі ў асуіраваным беларускай прыморскай незалежнай горадзе вядуць палюбоўчы большыю работу набырчык Віктар Ляпіт. У яго ёсць жонка Наташа і друг Нікалай Мельгуноў. Усе яны маладыя людзі. Абстелюка для палюбоўчы работы была вельмі небяспечная і трывожная, і аднойчы Віктар Ляпіт сказаў свайму другу Нікалай Мельгуноў, што ён даручае сваю пажарную Наташу яму, калі адбуцца што-небудзь страшнае. І гэты «страшнае» неўзабаве ажыццявілася. Віктар арыштаваўся бегчы і, як пасля гаварылі, — расстралялі. Нікалай Мельгуноў стаў калашнікам аб Наташы і, калі ў яе парадзіўся сын, ён яго ўсхваляў. Хлопчыка назвалі Віктарам, у памяць аб яго зніклым бацьку. Такім чынам, складалася новая сям'я — Нікалай, Наташа і Віктар.

Прайшоў 19 год. Віктар вырас і стаў музыкантам. Ён лічыць сваім бацькам Нікалая Мельгунова, а аб Віктару Ляпіце ведае з расказу, як аб калашніку другу сваёй бацькоў.

А тым часам Віктар Ляпіт жыў. Ён не памёр ад рані ў часе расстрэлу, а выратаваўся і не можа знайсці свайго сям'і. Таго перагледзі, некалькіх мохыта яго жыцця сігналі ў яго памяці, нават знік і ён. Ён не можа іх ўспомніць, замест іх у памяці — пустата. Ён жыў адзін, стаў выдатным мяхікам (а хімія ён займаўся ішчы ў палюбоўчы) і працуе на авіязаводе. Нікалай-жа Мельгуноў стаў лётчыкам.

Ад работніцы авіязавода Спіянавай адзінкі Віктар Ляпіт пачуў звышнненне мелодыю: яна павялава «Сантыментальны вальс» Чайкоўскага. І ён пачаў успамінаць былое. Гэты вальс калашнік граў яму яго Наташа, гэтыя музыкі была ў іх нечым напалітат «сваёй мелодыі». Ён ўспомніў Наташу. Акалічаныя справы ўсхваляў тав, што ён знайшоў сваю сям'ю. Але ён убачыў, што яго сын, якому ён ніколі не ведаў, малады паспелы юнак, лічыць сваім бацькам Мельгунова і што ў гэтай сям'і паўне поўнае шчасце. І воль ён. Наташа і Нікалай у час сустрэчы вырашылі — нічога не гаварыць сыну Віктару, каб не трывожыць яго ігнарава юнацтва. Віктар Ляпіт бачыць толькі на памяць партрэт свайго сына.

Воль бегчы пералік галоўных пунктаў усёго расказа. Як бачым, пералік гледаючы прыходзіць многа год жыцця героў п'есы, а само сабою ясна, што казавалі ў спектаклі хоць-бы вузлаваты моманты гэтага жыцця ў іх развіцці на лёта, калі не скажаць больш — немагчыма. Таму аўтар п'есы і выбраў форму апалячана. Перад кожным актам выстады перад публікай аўтар з словам «аўтар» і тым кажа, што гэта за аўтар на сцене, каго-ж часу праходзіць у моманты першага паўзнення іх пералік гледаючы. І зноў — у самым развіцці ўсёй дзеі, у жыцці героў ёсць вялікія праблемы, мы можам толькі навішчы на сцэне, што ў той час адбывалася. Аднак і палюбоўчы героў пералік нам — не ў іх бесперапынным руху, а ў асобных, а сказаў-бы, астытых момантах. Так, у другім акце, зразу пасля палюбоўчы засоны мы бачым Нікалая ўжо ў форме лётчыка і палюбоўчы пастарэлава, тав як у першым акце мы бачылі яго юнаком. Першаважы п'есы не маюць уздынення на палюбоўчы, а толькі сярэдняважы тав, што ёсць, як поўны факт.

Аднак паўстаюць пытанні для рэжысёра і актора. Пачуістасцю героў толькі сярэдняважы свае палюбоўчы, і пры тым у апалячана лірычнай прыўзняці. Была вялікая небяспечна ўнасці ў фальшывы тон, у тон не «сантыментальнага вальса», а прыкрасы сантыментальнасці. І трэба было мець вялікае пачуістасцю і добра тав, каб вывесці актораў з гэтага плана. Гэта ўдалося ў асноўным рэжысёру Н. Б. Лойтэру.

Заслужаны артыст рэспублікі Звезачоў таў з вялікім тактам вядзе ролю Ляпіта. Заўвады ён стрымаў і сцупы на слова і на жэст — нічога лішняга, нічога прыкраса. Ён вяртае ў і змыска п'есы, і

гэст яе. Лірыку гэтай п'есы можна быць до-б параўнаць з пікім хваляваннем вяду яе берагу вазара пасля таго, як на сарадыне вазера вела ўвалялася буйнай кіпучай спыной ад разрыва якога-небудзь гарматынага снарада. Адыліся бурныя вадзе рэвалюцыі, і як вядуць іх — усё тав, аб чым расказавана ў п'есе.

З вялікім густам і з верным пачуістасцю выконвае ролю Наташы заслужаная артыстка рэспублікі М. Вадінская. У п'есе асобных момантах ігра яе даходзіць да высокага драматычнага лірызма.

Асобна трэба адзначыць артыстку Рэвалюцыйную ў ролю Спіянавай. З эпізадычнай і тэатральнага небяспечна ролю Рэвалюцыйна стварыла яры вобраз.

У ролю работніка авіязавода Карыноўна выступіла заслужаная артыст рэспублікі Іваноў. Роль і іпра яго паставлены ў план дэкара, жартаўдзіва юмару.

Артыстка Мазалеўская вядзе сваю ролю ў бегчыным плане, хоць па-сваёму яна, можа быць і права. Гэта роль пажылой, а ў астатніх дзеях звышнненне старай жанчыні Васілісы, друга сям'і. Роль бегчына тавстама і асабіва спалічылі палюбоўчы. У гэтай ролю, да некатораў ступені, ёсць элементы і рэжысёра.

Не глядзячы, аліаў, на лірыку, які, сараўна, з'яўляецца абсалютна гэтага спектакля, ёсць у ім нейкі момант, нейкая незаўважана граць, але ратам пачынае гучаць шчыра асароўнае лірыка. Гэта асабіва выступіла ў ролю Віктар-Сіва. Да некатораў ступені гэта гучыць і ў ролю Нікалая (апроч першай звы). Калі ў першай звы засуджана агітату рэспублікі Шалегу трэба сараўна іпраць ролю, нешчы пачынае і пачынае ў спалічыным звысе функцыі, то ва ўсё астатніх дзеях яму трэба толькі быць у лётчыкай форме і гаварыць час-а-часу палюбоўчы роліаў аб самалёце, аб музыцы. Калі Віктар ірае і пачае ў яго, ні вобраз, яму трэба сказаць, што добра, толькі правіць пры гэтым больш жывасці. Усё гэта ў апалячана сярэдняважы пачынае, яно палюбоўчы гледаю бадай што толькі праз палюбоўчы роліаў. Аднак і савакі выраз на твары, і пачынаецца шчыры пашытат пастарэлаў. І артыст Шалеў робіцца не палюбоўчы да самага сёбе ў першым акце, дзе ён сараўна жыць на сцене.

Віні — 19 год. Ён вучыцца ў капсератары, у яго выніўся талент музыканта. Мы яго бачым толькі ў атмасферы музыкі і ў яго фразы: «ёх, як хорана жывіць», якая таві бегчы прыножа, ма-ма. І таму-ж, лічыць яго вышнненне вышнненне, яе фальшывы і гарнітура авіязаводна апалячана, і аўсцяна саважына ўжытка, акая, мусіць, павіна быць адзінкай таго, як яму хорана жыць. Ён «правава» ў атмасферы саважых гукаў, саважых фраз і, калі ён саліць у намяжымаю пакоі. Нікалай гаворыць Наташы: «Зарай... Толькі звысім ішчы — Віня ішчы». Пачынае зпаўна, што гэты Віня жыць ў нейкай пашытат, лівавадній апалячана, што гэта фальшывы вобраз, што яму добра жыцца толькі таму, што яго корміць нейкай саважына жайш, што яго вышнненне мамі сымюк, які звысім не ведае жыцця — сараўнаўна, прыгожа сваім праўдзівым характаром. У гэты момант хочацца, каб на сцену ўвалялася Васіліца, так, як яе грае Мазалеўская, і сваім суровым тонам, які вываляецца з «пала саважына», унесла нейкую новую ноту ў палюбоўчы сцену. Гэта ратаўна і рокая рэаліцы на тав моманты ў спектаклі, якія звышнненне з урбоўна сараўнаўна лірычнасцю. У такой атмасферы прыкрасы саважына гучыць саважы Наташы да Нікалая: «Сважына паце і на Віношу — гэта тавое шчасце — вяс і валоў не разаліш».

Віктар-Сіва — гэта не роль артыста Фадзеева. Яна бачыць мошны ў ролах ішчына апалячана. Апрача таго, роль Віктар — гэта роль статычна, без развіцця і дзімліва, без суіраўнаўна, і іпраць яе — не дэкара задача.

Фальшывым, у дрэнным сэнсе слова, сантыментальным момантам у спектаклі вядуць капен Звезачоўтаў, палюбоўчы на сцене. Ён узводзіць спектакль зноў на яго сараўнаўна ўзровень.

У спектаклях, палюбоўчы гэтаму, трэба мець вялікае пачуістасцю і вялікае ачужненне тону іра.

Кузьма ЧОРНЫ.

Дурныя хрысціаць на свабоду, Пар вядуць даў пароту, Пачаўшы ім, як-бы з неба, Што больш пара не патрэбна.

З пафасам самаафарына рэвалюцыйна Цётка апалячана народную рэвалюцыю 1905 г.

Тагі бой вякамі жыцця, Тагі бой гігантаў даць, У такім бою толькі праца, У такім бою толькі пасць.

(«Мора».)

Хача Цётка і не з'яўлялася пролетарскі рэвалюцыйна, але яна, палюбоўчы ў апалячана «Прыяга на крываваўны рэвалюцыі» абсалютна беларускага звышнненне, правіла гаварыла аб тым, што поўнае вываляне для народа прынясе толькі аб'яднана барацьба рабочых, салат і бегчына саважына супроць самадзяржаўна і пашытат.

Калі р

